Zrakové vnímání

Zrakové vnímání se rozvíjí od narození dítěte. Tato funkce je jedním z nejdůležitějších činitelů při nácviku čtení a psaní. Při cvičení zapojujeme co nejvíce smyslů a funkcí, které ve vývoji opožděné zrakové vnímání podporují. Současně je zapojena i řeč, motorika, paměť, myšlení, minulá zkušenost. Cvičení jsou rozdělena do několika oblastí, které se vzájemně prolínají.

1. Rozlišování barev a tvarů
   - Poznávání jedné barvy, spojování zrakového vjemu s pojmenováním a s charakteristickým předmětem (žlutá jako sluníčko).
   - Rozlišování dvou a více barev, nejdříve barev základních, potom odstínů.
   - Třídění předmětů podle barev nebo podle barev i tvarů.
2. Zraková diferenciace (rozlišování)
   - Známá hra: Co se změnilo.
   - Dítě má určit, čím se liší dva na první pohled stejné obrázky.
   - V řadě podobných obrázků má dítě najít ty, které jsou shodné.
3. Zraková analýza a syntéza
   - Skládání rozstříhaných obrázků (např. pohlednice).
   - Skládání dřevěných kostek s obrázky (s předlohou i bez předlohy).
   - Dokreslování obrázků nebo písmen.
   - Skládání puzzlí.
4. Zraková paměť
   - Pexeso.
   - Kimova hra - položíme před dítě několik známých předmětů. Po časovém úseku je překryjeme šátkem a ptáme se dětí, co viděly. Čím více předmětů a v kratším časovém úseku si dítě zapamatuje, tím lépe. Můžeme hru obměnit, že jeden a více předmětů přidáme nebo odebereme a dítě je má uhodnout.
   - Kreslení sledovaných předmětů, psaní písmen.
   - Obkreslování dříve sledovaných různých sestav korálků, kostek, domina, uspořádaných předmětů.
5. Rozlišování figura - pozadí
   - Vyhledávání předmětů, písmen na pozadí: nakreslíme na papír tvary, které zastíníme čarami. Dítě má tvary, písmena obtáhnout prstem, obkreslit, nebo nakreslit na připravený papír.
   - Určení dvou písmen: napíšeme dvě písmena (tvarově podobná) přes sebe a dítě je má přečíst.
6. Rozlišování reverzních figur
   - Vybarvi všechna písmena „a" červeně a „e" modře.
   - Podtrhni tvar, který je stejný jako první tvar na řádku: ab ba ab ab aa ab ba bb
7. Cvičení očních pohybů při čtení
   - Jmenování předmětů zleva doprava, kladení předmětů podle diktátu.
   - Čtení prvních písmen či slabik ve slově: podporuje dobrou motivaci dítěte ke čtení, které má pocit, že mu čtení jde.
8. Postřehování
   - Rychlé postřehování písmen, která se objevují ve výřezu uprostřed „okénka".
   - Postřehování slabik, slov. Počet postřehovaných prvků se neustále zvyšuje.
   - Postřehování dvou slov, která se liší hláskou. Ukazujte je dítěti na kartách a dítě je má přečíst, ale i určit odlišná písmena. Př. KUS KOS

V současnosti existují počítačové programy, které nabízejí velkou škálu cvičení pro rozvoj zrakového vnímání. Pro děti je tato činnost velice přitažlivá, ale vždy by měla být pouze jako doplněk a časově omezená. Sedavá činnost při návratu ze školy by měla být minimální.

Mgr. Veronika Válková